

NOTA AAN HET OVERLEGCOMITE

Betreft: Investeringspact – problematiek van de administratieve procedures

1. INLEIDING

Op 11 september 2018 stelde het Strategisch Comité van het Nationaal Pact voor Strategische Investerings zijn verslag voor.

Van bij de start van het Nationaal Pact voor Strategische Investerings hebben de verschillende regeringsleiders laten weten voorstander te zijn van initiatieven die investeringen kunnen versnellen.

Een van de steeds terugkerende vragen, betreft het verkrijgen van vergunningen en de administratieve procedures tegen ruimtelijke plannen. In het luik over de “transversale omgevingsfactoren” haalt het rapport een aantal problemen met betrekking tot de beroepsprocedures aan.

Dit kwam tot uiting in een aantal tussenkomsten bij de voorstelling van het rapport. Onder andere de heer Pieter Timmermans wees op het te binaire karakter van de rechterlijke uitspraken en de noodzaak aan meer appreciatie door de rechter. Daarnaast kwamen de soms lange beslissingstermijnen aan bod.

Ook Vlaams minister-president Bourgeois brak een lans voor het herbekijken van de administratieve procedures en dan vooral voor wat de administratieve beroepen betreft. Dit is geen nieuw pleidooi, maar het is goed dat dit meegenomen wordt in het kader van het investeringspact.

2. UITEENZETTING

Zowel de federale overheid als de deelstaten zijn bevoegd voor het organiseren van administratieve rechtscolleges. Voor de federale overheid vloeit deze bevoegdheid rechtstreeks voort uit artikel 161 GW. De bevoegdheid van de deelstaten stoelt op het principe van de impliciete bevoegdheden zoals bepaald in artikel 10 BWHI. Vlaanderen maakte van deze mogelijkheid gebruik.

Inzake de regels voor de Vlaamse administratieve rechtscolleges nam de Vlaamse overheid reeds inhoudelijke maatregelen in onder andere het Decreet Complexe Projecten (uitvoering aanbevelingen commissie Berx), de invoering van de omgevingsvergunning, het decreet tot wijziging van de regelgeving voor ruimtelijke uitvoeringsplannen teneinde de planmilieueffectrapportage en andere effectbeoordelingen in het planningsproces voor ruimtelijke uitvoeringsplannen te integreren (integratie RUP-/MER-procedure),...

Daarnaast kregen de Vlaamse bestuursrechtcolleges ook een innovatief arsenaal aan beslechtingmogelijkheden zoals de “bestuurlijke lus”, een injunctiemogelijkheid, de mogelijkheid tot het opleggen van dwangsommen. Het decreet van 9 december 2016 houdende wijziging van

diverse decreten, wat de optimalisatie van de organisatie en de rechtspleging van de Vlaamse bestuursrechtcolleges betreft (BS 24 januari 2017) voerde nog een aantal verbeteringen door.

Daarmee zijn binnen het Vlaams administratiefrechtelijk kader al heel wat mogelijkheden tot verbetering in gang gezet.

Ook de federale wetgever gaf de Raad van State deze innovatieve beslechtingmogelijkheden. Een van de meest in het oog springende vernieuwingen was de bevoegdheid tot oordelen over vorderingen tot schadevergoeding. Daarover beschikt de Vlaamse Raad voor Vergunningsbetwistingen niet.

De Vlaamse Regering is van mening dat er op vlak van de deelstatelijke en federale rechtscolleges nog verdere stappen onderzocht kunnen worden, onder andere:

- De mate waarin (al dan niet formalistische) juridische procedures en doorlooptijden een sterk vertragend effect kunnen hebben op de realisatie van maatschappelijk belangrijke investeringsprojecten;
- De mate waarin de Raad van State zou kunnen beslissen om over onwettigheden heen te stappen, wanneer het "normdoel" van een bepaalde regel of voorschrift bereikt is;
- met respect voor de beginselen van de Rechtstaat bekijken in welke mate een diepere afweging mogelijk is tussen het privaat belang van de klager en het algemeen belang, zeker in geval er een voorafgaand participatieproces is gevoerd;
- De mate waarin en wijze waarop waarin de rechter meer flexibiliteit zou kunnen krijgen in de manier waarop een herstelmaatregel kan worden uitgesproken in plaats van een vernietiging;
- ...

De Vlaamse Regering houdt daarbij sterk aan het respect voor de bevoegdheidsverdelende regels en is zich er van bewust dat dit onderzoek zich ook binnen de federale bevoegdheid voor de administratieve rechtscolleges situeert.

Niettemin, zoals ook tijdens de voorstelling van het rapport van het Strategisch Comité is gebleken, is er een duidelijke vraag naar dit onderzoek.

De Vlaamse Regering wil daarom langs het Overlegcomité aan de federale regering vragen gezamenlijk te onderzoeken in welke mate hindernissen voor investeringen in de administratieve rechtsprocedures weggewerkt kunnen worden.

3. VOORSTEL VAN BESLISSING

Het Overlegcomité:

1. Neemt akte van deze nota;
2. Verzoekt de federale regering gezamenlijk een grondige studie te laten uitvoeren naar de nodige juridische instrumenten om de federale administratieve rechtsprocedures beter af te stemmen op de noden van een gunstig investeringsklimaat.

4. REGERINGSLID DAT HET DOSSIER INDIENT:

Geert BOURGEOIS
Minister-president van de Vlaamse Regering

INVENTARIS
/